

Stare ściany w nowej szacie

■ Ściany wewnętrzne

Olimpia Wolf

Jeśli ściany w domu zaczynają zwracać naszą uwagę, zapewne czas na odnawianie. Najpierw trzeba w nich wypełnić ubytki, ale czasem też – wygładzić tynk. Niekiedy trzeba nawet zerwać stary i otynkować ściany od nowa.

A co z wykańczaniem? Malowanie albo tapety – jak zwykle? A może zupełnie zmienić wygląd ścian farbą strukturalną, stiukiem albo nawet blachą czy szkłem?

Przed remontem warto ustalić zakres prac i zdecydować, co robimy sami, a do czego zatrudniamy specjalistów. Wcześniej trzeba oczywiście przemyśleć, jaki chcemy uzyskać efekt końcowy.

Może odnawianie ścian będzie dobrą okazją do przemeblowania? Do zmiany oświetlenia? Nadania wnętrzu zupełnie innej kolorystyki niż dotychczas? Puśćmy wodze wyobraźni: może tynk dekoracyjny, deseń z szablonów malarskich na jednej ze ścian czy też użycie do malowania farb w dwóch różnych odcieniach sprawi, że wnętrza zyskają nowy, ciekawy wygląd?

Remontujemy

Wypełnianie ubytków

Niewielkie ubytki, rysy i pęknięcia ścian można zaszpachlować gipsową masą szpachlową lub gipsem budowlanym.

Ściany przeznaczone do odnawiania trzeba oczyścić szczotką, odpylić i odtłuścić. W zależności od składu i rodzaju preparatów przeznaczonych do naprawiania uszkodzeń, wypełniane miejsca powinny być suche lub lekko zwilżone. Szpachlowanie przeprowadza się warstwami: kolejną nakłada się po wyschnięciu pierwszej. Grubość jednorazowo nakładanej warstwy wypełnienia

▲ Obecnie produkuje się białe farby z minimalnym dodatkiem innego koloru, np. różowego

powinna być zgodna z instrukcją podaną na opakowaniu.

Uwaga! Mas gipsowych nie należy stosować w pomieszczeniach o wilgotności powietrza powyżej 70% (np. pralnie, łaznie). W kuchniach i łazienkach można je stosować pod warunkiem, że jest tam sprawna wentylacja.

Tynkowanie i wygładzanie

Jeśli tynk nie trzyma się podłoża, osypuje się po zarysowaniu ostrym narzędziem, ma siateczkę

▼ Dziecięce pokoje dobrze wyglądają pomalowane bardziej nasyconymi kolorami

cieniutkich rys lub jest pokryty pleśnią, trzeba go skuć i ułożyć nowy. **Stan tynku można ocenić, opukując ściany – gdy wydają przy tym głuchy odgłos, świadczy to o odspojeniu wyprawy, a to znaczy, że trzeba ją usunąć.**

Przed spotkaniem z ekipą remontową warto przygotować odpowiedzi na pytania: Jaki chcemy tynk – cementowo-wapienny czy gipsowy? Czy ściany mają być wyrównane gładzią? Czy może wolimy sztablaturę?

Ściana wykończona standardowo

Ściany wykańcza się obecnie najczęściej **tynkami gipsowymi** układanymi na mokro. Zapewniają one uzyskanie gładkich powierzchni już po nałożeniu jednej warstwy. **Tynki te schną szybko i można je stosować na cegłę, pustaki ceramiczne lub chłonny beton.** Tynki gipsowe nakłada się tradycyjnymi narzędziami lub z agregatu tynkarskiego. Na ścianach stosuje się warstwę tynku grubości od 8 do 25 mm.

Do pomieszczeń o podwyższonej wilgotności powietrza wykorzystuje się **tynki wapienno-gipsowe**. Stosowane kiedyś jako ostateczne wykończenie wyprawy **cementowo-wapienne** obecnie traktuje się głównie jako podkład pod gładź lub sztablaturę.

Ściany na gładko

Taki efekt można uzyskać, wykończając je **gładzią gipsową**. Można ją ułożyć na tynku

Produkty gipsowe

Gipsowe masy szpachlowe.

Przeznaczone do wypełniania połączeń między płytami gipsowo-kartonowymi. Można też nimi wypełniać ubytki i wygładzać powierzchnię ścian.

Gips budowlany. Stosuje się go do drobnych prac naprawczych: wypełniania bruzd i pęknięć, mocowania listew i narożników.

Gładzie gipsowe. Przeznaczone są do wygładzania ścian. Układa się z nich cienkie powłoki grubości ok. 2 mm.

Zaprawy gipsowe. Służą do tynkowania ścian wewnętrznych oraz do wyrównywania już otynkowanych. W zależności od potrzeby można z nich układać powłoki grubości od 8 do 25 mm.

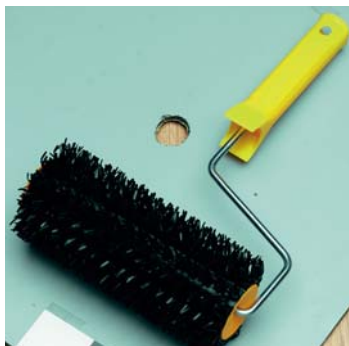

▲ Tynki gipsowe mają zdolność pochłaniania nadmiaru wilgoci z otoczenia

cementowym, cementowo-wapiennym lub gipsowo-wapiennym – nie tylko nowym, ale też na starych wyprawach, jeśli tylko nie są zniszczone. **Przed nałożeniem gładzi podłoże trzeba odpowiednio przygotować: ze starych tynków usunąć szczotką pył, brud, resztki starych powłok malarskich i tłuste plamy. I stary, i nowy tynk trzeba zagruntować, aby poprawić przyczepność warstw gładzi.** Gładź nakłada się w dwóch warstwach – ich łączna grubość ma średnio ok. 2 mm, więc tynk pod nią musi być równy.

Ściany można też wykończyć **sztablaturą**: będą wtedy gładze niż wykończone gładzią gipsową. Sztablaturę – podobnie jak gładź – można układać na tynkach cementowo-wapiennych i gipsowych. Układa się ją w dwóch warstwach, z których zewnętrzną (z gipsu modelarskiego), grubości 1–2 mm, wygładza się na mokro pacą stalową.

Uwaga! Kiedy stosuje się gips, trzeba pamiętać o tym, że powoduje on korozję stali. Dlatego gwoździe, dyble i kątowniki,

fol. Praktiker

▲ Rolki do uzyskiwania specjalnych efektów na ścianach

z którymi będzie miał styczność tynk gipsowy, powinny być ocynkowane lub zabezpieczone farbą podkładową.

Podsumowując: jeśli chcemy mieć ściany wykończone standardowo, wybierzmy układane na mokro tynki gipsowe lub wapienno-gipsowe. Jeśli ściany mają być idealnie gładkie, możemy zlecić nałożenie tynku cementowo-wapiennego lub gipsowego, a potem – wygładzenie go gładzią gipsową lub sztablaturą. Należy pamiętać, że sztablatura jest dużo droższa od zwyczajnych tynków czy gładzi gipsowej: wykończenie ściany sztablaturą kosztuje 40–50 zł za 1m², tynkiem gipsowym 20–30 zł za 1m², a gładzią gipsową 15–20 zł za 1 m². Dlatego też stosuje się ją głównie tam, gdzie gładkość ściany ma być sama w sobie elementem dekoracyjnym.

Płyty gipsowo-kartonowe

Zamiast tynku układanego na mokro można zastosować płyty gipsowo-kartonowe. Mocuje się je do ściany na kilka sposobów:

najczęściej przykleja bezpośrednio, na pasach lub punktowo.

■ **Bezpośrednio.** W ten sposób można mocować płyty klejem gipsowym do względnie równej ściany – jej odchylenia od płaszczyzny nie mogą przekroczyć 1,5 cm. Aby zapewnić dobrą przyczepność kleju, po usunięciu farby ze ścian trzeba je zagruntować. Następnie przycina się płytę do wysokości pomieszczenia i smaruje klejem, nakładając go plackami w odstępach 30 cm. Płytę dociska się do ściany i za pomocą długiej łaty, przez dobijanie młotkiem gumowym, wyrównuje się wypukłości oraz koryguje położenie poziomnicą.

■ **Na pasach.** Jest to sposób mocowania płyt do nierównych ścian. Wąskie 5-centymetrowe pasy przycięte z płyt g-k przykleja się pionowo do ściany w odstępach 60 cm w taki sposób, aby znajdowały się w jednej płaszczyźnie. Potem szpachlą zębatą nanosi się klej na pasy i dociska płyty.

■ **Punktowo.** Gdy ściany są pokryte farbą olejną lub tynk jest słaby i łatwo się kruszy, płyty mocuje się punktowo. Co 30 cm za

fol. Nowa Dolina Nidy

▲ Płytami g-k można skorygować większe nierówności ścian

pomocą otwornicy nawierca się w murze otwory średnicy ok. 50 mm. Gruntuje się je i wypełnia klejem gipsowym, tak aby z nich wystawał, a następnie przykleja płytę.

Styki pomiędzy płytami szpachluje się, wzmacnia taśmą z włókna szklanego, szlifuje oraz gruntuje. Ułożone w ten sposób tynki można potem pokryć tapetą lub pomalować.

► Ściany z fantazją

fol. Fox Dekorator

▲ Farby strukturalne są to gęste masy lub proszki dodawany do zwykłych farb akrylowych. Nadają ścianom różne faktury w zależności od rodzaju używanych przyrządów malarskich, a także od sposobu nanoszenia farb. Mogą być stosowane na nierówne tynki

fol. Beckers

▲ Tynki strukturalne produkowane w postaci gotowych mas po nałożeniu na ścianę maskują nierówności i uszkodzenia powierzchni. Można je stosować na podłoża betonowe, tynki cementowe i cementowo-wapienne – także malowane farbą olejną; jeśli się nie tłuści i nie odchodzi, taką pomalowaną powierzchnię wystarczy zmatowić i przemyć

fol. Decardi

▲ Ciekawym rozwiązaniem jest zakup naklejek na ściany: mogą stanowić fantazyjną ozdobę np. nad łóżkiem w sypialni

Wykańczamy

Jaka farba?

W sklepach z artykułami budowlanymi i na stronach internetowych znaleźć można takie oto opisy farb: „wodorozcieńczalna, półmatowa farba lateksowa”, „matowa, wodorozcień-czalna, dyspersyjna farba akrylowa”, „akrylowa emulsja”, „niskoaromatyczna emalia alkidowa”, „akrylowa farba gruntująca”, „akrylowa farba lateksowa”. Którą wybrać?

Do malowania wewnątrz najczęściej stosuje się farby rozcieńczalne w wodzie, czyli **dyspersyjne**. Mogą być matowe, półmatowe i z połyskiem. Wśród nich popularne są **akrylowe**: powierzchnie, które są nimi pomalowane można zmywać. Farbami akrylowymi maluje się tynki wapienne, cementowo-wapienne, cementowe, gipsowe, a także elementy z cegły, betonu, drewna, płyt g-k i drewnopochodnych.

Do łazienek i kuchni polecane są farby **akrylowo-lateksowe** lub lateksowe, które są bardziej odporne na zabrudzenia.

Farby mające w nazwie określenie „**gruntująca**” stosuje się jako podkład pod ostateczne wykończenie ścian.

Jak malować?

Na każdej farbie podana jest informacja, gdzie ją można stosować oraz jak przygotować podłoże. Najczęściej wymaga się oczyszczenia go z brudu, tłuszczu i kurzu oraz pokrycia preparatem gruntującym albo farbą podkładową lub też rozcieńczoną farbą emulsyjną.

Na opakowaniach farb jest również informacja, ile razy trzeba je nakładać:

▼ Stosując różną technikę malowania ścian (w tym przypadku fioletowy fragment ściany malowano pędzlem i gąbką), można osiągnąć interesujący efekt

przykładowo – oznaczenie „1-2” informuje, że ściany maluje się jeden raz, a gdy farba nie pokryje równomiernie całej malowanej powierzchni – dwa razy. Najczęściej maluje się dwa razy, zwłaszcza gdy jasną farbą maluje się ciemniejszą ścianę.

Farby można nakładać pędzlem, wałkiem lub natryskiwać specjalnym pistoletem. Aby farby podkładowe dobrze wetrzeć w ścianę, najlepiej nanosić je pędzlem. Jeśli ściany są gładkie, farby wykańczające najczęściej nanosi się na ścianę wałkiem.

Uwaga! Drugą warstwę nakłada się dopiero po wyschnięciu poprzedniej.

Jaki kolor?

Można go dobrać spośród gotowych farb lub poprosić sprzedawcę o przygotowanie koloru w specjalnym mieszalniku – według palety kolorów.

Niektórzy producenci farb udostępniają na swoich stronach internetowych specjalne programy, dzięki którym można poeksperymentować z kolorem: wybieramy zdjęcie pomieszczenia stylem zbliżonego do naszego i przeciągając kolory z palety obok, dobieramy odpowiednie na ściany, podłogę i kanapy. Jeśli dany zestaw pasuje, można go wydrukować wraz z opisem kolorów.

Jedno pomieszczenie można pomalować nawet na kilka kolorów: gdy nie ma się pewności, czy będą do siebie pasowały, warto skorzystać z tzw. karty kolorów, którą udostępniają niektórzy producenci farb. Są tam zestawy kolorystyczne, z których można wybrać kilka barw bez obawy o niewłaściwy efekt.

Przygotowanie podłoża

Przed malowaniem podłoża trzeba odpowiednio przygotować:

- surowe tynki i płyty gipsowo-kartonowe – zagruntować,
- ściany malowane farbą emulsyjną – zmyć wodą z dodatkiem detergentu,
- farby klejowe lub wapienne – całkowicie zeskrobać,
- farbę olejną – usunąć środkami chemicznymi lub zeszlifować.

Uwaga! Jeśli posługujemy się wzornikiem, lepiej wybierać kolor mniej nasycony i o ton jaśniejszy od tego, który chcemy uzyskać na ścianie: na próbce kolor wygląda zawsze nieco jaśniej niż na całej ścianie.

Tapetowanie

Zamiast malować, ściany można wykończyć tapetami, które od lat niezmiennie cieszą się popularnością. Jest ich wiele rodzajów:

- papierowe,
- winylowe,
- raufazy,
- tapety z włókna szklanego (przeznaczone do malowania),
- dekoracyjne: welurowe, z korka naturalnego, metalowe lub fototapety.

Tapety można układać na surowych tynkach, na niektórych powłokach malarskich lub na poprzednio układanych tapetach, pod warunkiem że dobrze trzymają się podłoża. Surowy tynk trzeba

Matowe czy z połyskiem?

Farby matowe są mniej odporne na ścieranie, ale bardziej niż te z połyskiem ukrywają nierówności ścian. Farby połyskujące lepiej od matowych odbijają światło, dzięki czemu pomieszczenie wydaje się większe. Są też farby półmatowe i półpołyskowe: nie świecą w miejscach przecierania i mycia, ponieważ same mają lekki połysk.

Uwaga! W miejscach, w których ściana jest bardziej narażona na zabrudzenia (np. kuchnia, pokój dziecięcy), stosuje się farby z połyskiem, a tam, gdzie mniej – matowe.

foto: Dekorali

fot. Praktiker

▲ Obecnie jest bardzo duży wybór tapet

zagruntować, a powierzchnie pomalowane, w zależności od rodzaju farby i jej stanu, należy przetrzeć papierem ściernym lub całkowicie usunąć. Na opakowaniach tapet podana jest informacja, jakim klejem należy je mocować. Tapetować najlepiej z drugą osobą, ponieważ łatwiej się wtedy koryguje ułożenie tapet na ścianie.

Kolejność prac:

- wyznaczyć na ścianie linię pionową w odległości ok. 45 cm od narożnika przy oknie,
- rolę długości 10 m pociąć na bryty (kawałki) takiej długości jak wysokość ściany, która będzie tapetowana, plus 3–5 cm zapasu,
- nanieść klej na tapetę lub na ścianę – jak podano w instrukcji dołączonej do tapety; jeśli tapeta ma klej nałożony fabrycznie, wystarczy lekko zmoczyć ją wodą,
- złożyć tapetę na trzy części posmarowanymi stronami do środka i poczekać ok. 10 min., aby nasiąkła klejem (oczywiście tylko wtedy, gdy smarowana klejem była tapeta, a nie ściana),
- nakładać tapetę na ścianę, zaczynając od górnej części i w trakcie tej czynności

fot. Decodone

▲ Tapety dają możliwość szybkiej zmiany wystroju wnętrza

usuwać pęcherzyki powietrza spod tapety, przyciskając tapetę do ściany szmatką lub gąbką,

- wyrównać górę i dół tapety.

Uwaga! Na tapetach wzorzystych trzeba zwrócić uwagę na odstęp między wzorami: przycinając tapetę na bryty, cięcia należy

wykonywać w jednakowej odległości od zaznaczonego początku wzoru.

Dobrze przyklejona tapeta nie może na krawędziach odstawać od podłoża. Po wyschnięciu kleju nadmiar tapety ucina się przy podłodze nożykiem wzdłuż listwy przypodłogowej. ■

▶ Nietypowe okładziny

fot. Drewnopol

▲ Do wykańczania wybranych fragmentów ścian można stosować stalową blachę nierdzewną, a także blachę aluminiową lub miedzianą. Można ją zastosować na ścianę w kuchni np. w ciągu roboczym. Daje poczucie sterylności, ale wymaga częstego zmywania śladów, jakie zostawia na niej woda – zwłaszcza twarda

fot. Dom Korkowy

▲ Ciekawym rozwiązaniem jest okładzina korkowa w płytkach, które przykleja się bezpośrednio do ściany. Ma zwykle ok. 3 mm grubości i jest z wierzchu impregnowana woskiem lub malowana transparentnymi farbami akrylowymi. Nie przyciąga kurzu

fot. IKEA

▲ Na okładziny ścian kuchni stosuje się również szkło grubości ok. 6 mm (najlepiej zbrojone). Jest praktyczne, bo pobrudzone lub zachłapane, można je łatwo zmyć. Może być przezroczyste i wtedy widać będzie spod niego fakturę i kolor ściany, może też być matowe, wzorzyste lub kolorowe